

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo J. U. U. — sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Praničnikova ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Ne frankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inostranstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list v članarino. Oglaš po ceniku in dogovoru, davok posebej. Pošt. čk. rač. 11.197. Telefon 3712

Naša zborovanja.

Najvažnejša ustanova učiteljskega združenja so naša zborovanja. Tej vелеvažni ustanovi bi morali mi vsi posvečati nekoliko večjo pažnjo. In sedaj, ko pričnejo z novim šolskim letom delovati, tudi naše najvažnejše društvene ustanove, ne bo odveč, če spregovorimo o njih par besedi.

Ako so kateremu stanu potrebna večkratna sestajanja v svrhu razgovora o stanovskih zadevah, tedaj je to potrebno v prvi vrsti našemu stanu. In tega dejstva se je organizacija zavedala v polni meri, ko je delovala na izpolnjevanju znanega odloka, da nam je med letom dovoljenih 5 šolskih dni, ki jih smemo uporabiti v organizacijske svrhe. Seveda je predpogoj, da postavimo na dnevni red pedagoško predavanje.

Moralna dolžnost vsega članstva našega združenja je, delovati na to, da bodo naša zborovanja v tekočem letu v celoti ustrezala svojemu namenu, da bodo verno zrcalo učiteljske stanovske zavesti in dela v korist šole, stanu in naroda.

Tem zahtevam bomo v polni meri ugodili, če se redno udeležujemo zborovanj. Čim večji odstotek bo prisotnih, tem večji bo uspeh in članstvo si le z visokim odstotkom udeležbe na društvenih zborovanjih da povsem pravo izpričevalo stanovske zavesti. Ne iščimo izgovorov za izostanek, ne grajajmo in ne zabavljajmo, marveč sodelujemo in s sodelovanjem pokažimo, da smo polnovredni člani svoje organizacije, ki se zavedamo svojih dolžnosti in pravic ter da hočemo s sodelovanjem in dobrimi nasveti pripomoči do svojih uspehov. Le ono članstvo, ki se v polni meri zaveda svojih dolžnosti napram celoti, društvu in stanu, sme uveljavljati tudi svoje pravice.

Društvo, ki zahteva od svojega članstva, da točno izpolnjuje svoje članke dolžnosti in s posejanjem zborovanj sodeluje pri reševanju perečih stanovskih vprašanj, se mora tudi v polni meri zavedati, da ima članstvo pravico zahtevati, da so ta zborovanja vestno in točno pripravljena. Leto za leto se pojavljajo nova aktualna vprašanja na pedagoškem in šolskem polju, in ravno tem vprašanjem je treba posvečati mnogo pozornosti in s predavanji in razpravami ustvarjati med članstvom možnost pravilnega in točnega tolmačenja teh vprašanj.

Naravnost vitalnega pomena so za naš stan razna pravna vprašanja, ki jim moramo na naših društvenih zborovanjih posvečati vso pozornost in razpravljati o njih z največjo resnostjo. Ne zadostuje, da predsednik ali kateri član samo omeni kako vprašanje. O vseh zadevah, ki se tičejo nas vseh, je potrebna temeljita razprava in vse članstvo je dolžno, zasledovati in proučiti zadeve, važne za naš stan in šolo. Ne čakajmo posledic, marveč skušajmo odvrniti že pojave, ki utegnejo škodovati organizaciji, našemu stanu in šoli.

Tudi ni pravilno, da ravno taka pereča vprašanja prepuščamo v proučitev posameznikom ali posebnim odsekom. Vsi se moramo seznaniti prav z vsemi vprašanji, ki zadevajo nas vse. Dolžnost posameznikov ali odsekov bodi, da sestavi elaborat mnenj ali nasvetov, izvirajočih iz debate, ki je v njej sodelovalo vse članstvo.

Žal, da moramo na tem mestu konstatirati dejstvo, da je naše članstvo ravno pri najvažnejših vprašanjih, tičečih se našega stanu in šole, zelo malo aktivno, ako ne povsem brezbrizno. Vso skrb in odgovornost navadno prepušča odboru. Ogromna večina članstva v brezdelju in desinteresanosti pričakuje uspehov. Ob neuspehih je ravno ta ogromna večina največji kritik in vali krivdo na druge, namesto da bi se potrkala na prsi in rekla: »Mea culpa«.

Pri društvenih zborovanjih ne smemo pozabiti na svoje gmotne zadeve, vendar ne smejo ta vprašanja tvoriti začetek in konec vsakega zborovanja, kajti društvo, ki ima na umu edino-le materialne zadeve, ki se briga edino za gmotni uspeh svojega članstva, nima prave podlage za svoj obstoj in bo gotovo propadlo. Družijo naj nas višja moralna in etična načela, a materialna stran naj tvori le podlago pri reševanju pravnih zadev stanu.

Ne pozabimo na lastne gospodarske ustanove. Nešteto krat se je že poudarjalo, da smo učitelji marljivi in delavni in v mnogih prosvetnih domovih po deželi se zrcalijo uspehi učiteljevega dela. Ko pa je treba pokazati nekoliko več zanimanja in agilnosti v korist lastnega stanu, lastne organizacije, lastnih ustanov, tedaj se potegnemo v ozadje, molčimo in čakamo, da bodo delali drugi. Če bi vse slovensko učiteljsko žrtvovalo le polovico svojega izvenšolskega dela, svojih materialnih izdatkov in svojih prizadevanj v korist lastnih ustanov, bi danes imeli že veličanske palače, na katerih bi blesteli napis: »Učiteljski dom«. — Temu vprašanju posvetimo na letošnjih zborovanjih največjo pozornost.

Kriza tare vse stanove in tudi mi nismo izvzeti. Daleč smo razkropljeni in mnogo nas stane pot na zborovanja, vsaj nekatere. Toda

verjemite, niti enemu članu, niti eni članici ne bo žal izdatkov, če bo zborovanje pravilno pripravljeno, in ako pridemo z namenom, da se bomo zborovanja res udeležili, to se pravi, na njem sodelovali. Še tako dobro pripravljena zborovanja ne bodo rodila pravega uspeha, če bo članstvo poslušalo vse zadeve povsem brezbrizno in čakalo prve prilike, da odide po lastnih potih, ker hoče »prav« izrabit prosti dan, ki je namenjen zborovanju.

Ako pregledujemo poročila posameznih društvenih zborovanj, opazimo vsaj pri nekaterih, da je članstvo debatiralo o vprašanjih, ki niso važna le za dotično društvo, marveč za ves stan. A kljub temu so poročila, rekeli bi, skoraj iz vseh društev precej slična, a mnogo zamudi oni, ki jih vsled te sličnosti ne prečita, kajti v njih, ne v vseh, najdemo kleno zrna! Zakaj ne bi imelo vsako društvo posebnega poročevalca, a ne samo za to, da napiše za »Učiteljskega tovariša« kratko poročilo, marveč da napiše zanj tudi tu pa tam kak članek, v katerem obravnava ona vprašanja, ki je društvo o njih razpravljalo, a bi utegnila zanimati tudi ostalo članstvo.

Samopomoč učiteljskih otrok, najmlajša stanovska zadruga.

Težak gmotni položaj je v našem stanu že razmeroma zgodaj obudil misel za stanovske, gospodarske, predvsem pa socialne ustanove. Neprestana stiska in potreba, ki ju je preživljal učitelj v pretekli in polpretekli dobi v večji meri kot ostale stroke uradništva, sta ustvarili intimnejše medsebojne odnose, pa tudi zamisel po tesnejši in smotnejši gospodarski povezanosti. Danes ne najdemo v nobenem stanu inteligence tako razvitega čuta tovarištva, kakor med učitelstvom in smo prišli v tem pogledu domala že v pregovor. Res pa je tudi, da pod enakimi pogoji ni nobena druga stroka gospodarsko tako močna in toliko osamosvojena, kot je učiteljstvo. Skoraj kot paradoks zveni, da so temu v prvi vrsti vzrok te ne razmere naših po večini že pokojnih tovarišev. Danes imamo v banovini 10 stanovskih zadrug in to ne samo na papirju, marveč živih, trdnih in močnih, za katerimi stoji ves učiteljski stan. Naj jih samo naštejemo. Poleg gospodarskih ustanov: Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Hranilnice in posojilnice Učiteljskega konvikta v Ljubljani, Učiteljske kreditne in gospodarske zadruge v Celju in Uč. gospodarske poslovalnice v Mariboru obstojajo sledeče socialne: Učiteljski dom v Ljubljani in v Mariboru, Dom učitelje v Ljubljani, Učiteljski zdraviliški dom v Rogiški Slatini, Učiteljska samopomoč in Samopomoč učiteljskih otrok. Sleđnja je bila ustanovljena letos 10. julija, redno pa je začela poslovati 10. avgusta t. l.

Potrebo po ustanovitvi slične ustanove za naše otroke, kot je Učiteljska samopomoč za odrasle, smo čutili že dolgo. Na iniciativo in z denarno podporo Učiteljske samopomoči je zraslo lani 17. maja društvo Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic z namenom, nakazovati denarno podporo in sicer po otrokovi smrti posmrtnino, po polnoletnosti vpišanega otroka pa odpravnino.

V društvo so se sprejemali otroci osnovno- in srednješolskega učiteljstva od spolnega tretjega do devetnajstega leta, to pa samo v prehodni dobi. Vsako leto bi odpadel od sprejema najstarejši letnik, tako da bi nastopila po devetem poslovnem letu normalna doba, to je sprejem priglašencev od tretjega do desetega starostnega leta. Prehodno dobo so predvideli ustanovitelji društva v pravilih iz najširših socialnih nagibov. S temi določbami je bila dana možnost zavarovanja otrok tudi onim našim starejšim tovarišem, ki so vse življenje pogrešali slično ustanovo.

Člani društva so bili zavarovani otroci, zastopali pa so jih plačniki. Zavarovalnina se je plačevala mesečno po 10 Din, odpravnina oziroma posmrtnina pa je znašala ob ustanovitvi 500 Din, prvi redni občni zbor pa jo je povišal na 1000 Din. Način plačevanja določenega mesečnega zneska za zavarovalnino, kot ga je imelo dobro leto dni to društvo, ni dopuščal, da bi se višina posmrtnine ali odpravnine znatno zvišala in so iz razloga, ker je bila Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic le neke vrste hranilnica, v katero so vlagali posamezniki nizke zneske v določenih obrokih. Za starejše, pa tudi za umrle bi morala ustanova brezpogojno načeti svoj rezervni fond. Če vpoštevamo najmlajšega zavarovanca, ki bi ga starši prijaviли takoj po dovršenem tretjem letu, vidimo, da bi plačal v 18 letih t. j. v 216 mesecih vsoto 2160 Din. Posmrtnina oz. odpravnina bi kljub obrestim, ki bi tekom tega časa vplačani denar precej pomnožile, ne smela presegati gornjega zneska, ker je treba vzeti v obzir, da bi celo v normalni dobi zavarovali starši mnogo otrok šole v 9. oziroma v 10. letu. Računati pa je treba s posameznimi smrtnimi primeri, ki stojijo izven tega računa.

Ob začetku šolskega leta naj si izdela vsako društvo program za zborovanja v tekočem letu. Program naj izdela članstvo, a od borova dolžnost je, da povsem ugodij željam članstva in ga s tem pritegne k složnemu sodelovanju.

Da pa bomo to dosegli, je nujno potrebno, da sodelujemo vsi, predvsem pa, da smo tudi vsi včlanjeni. Še vedno imamo dokaj društev, ki niso mogla ali niso znala privabiti vseh učiteljev in učiteljic v svoje okrilje. Priporočamo, naj si izbere vsak društveni odbor večjih uspehov se smemo nadejati. Od leta do leta uvidevamo vedno bolj, da mora naša organizacija obstojati, se širiti in delovati v korist stanu, šole, naroda in države, zato je dolžnost nas vseh, da ne stojimo ob strani, marveč z vsemi močmi pripomoremo organizaciji do uspehov, ki bodo v korist nas vseh.

Trdna in močna organizacija nam je nujno potrebna; ustvarjamo si to organizacijo povsem sami in čim aktivnejše in čim agilnejše posežemo vsi v njeno delovanje, tem večjih uspehov se smemo nadejati. Od leta do leta uvidevamo vedno bolj, da mora naša organizacija obstojati, se širiti in delovati v korist stanu, šole, naroda in države, zato je dolžnost nas vseh, da ne stojimo ob strani, marveč z vsemi močmi pripomoremo organizaciji do uspehov, ki bodo v korist nas vseh.

Tekom svojega obstoja društvo ni imelo nobenega smrtnega slučaja, zato je dosegel nujen rezervni fond lepo vsoto, okroglo 55.000 Din, v katerem znesku pa je všteta tudi podpora v višini 30.000 Din, ki mu jih je poklonila ob ustanovitvi Učiteljska samopomoč in mu ustvarila s tem trdno podlago.

Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic je stremela za tem, da se čim bolj dvigne število zavarovancev. Njen namen je bil, doseči zavarovanje vseh učiteljskih otrok. Žal se to kljub prizadevanju odbora še daleko ni zgodilo, četudi je pošiljala reklamne in informativne tiskovine direktno na naslov učiteljev-staršev. Najbolj čudno pa je to, da se ugodnosti zavarovanja niso poslužili starši starejših otrok, za sprejem katerih so bile v pravila vnešene prehodne določbe.

Četudi je delal pripravljalni odbor pri sestavi pravil z vso natančnostjo, so se že prvo leto društvenega obstoja pokazale v praksi nekatere pomanjkljivosti. Učiteljski posinovljenci in varovanci so bili izključeni od zavarovanja. Določeno ni bilo, kaj se zgodi z denarjem zavarovanca, ki mu umrje plačnik, pa nima niti premoženja niti svojca ali varuha, ki bi bil v položaju, plačevati zanj zavarovalnino. Ali naj izgubi tudi denar, ki so ga starši zanj le težko plačevali? Izpopolniti ali izpremeniti pa je bilo potreba še nekatere druge določbe, ki si jih je osvojil tudi društveni občni zbor. Teh izprememb pa nadzorna oblast ni dovolila, marveč je zahtevala, naj se društvo preosnuje v registrirano pomožno blagajno.

O reorganizaciji društva je razpravljalo že 1. redni občni zbor, ki je naročil odboru, naj tekom poslovnega leta izdela nova pravila in pripravi vse, da se preosnuje društvo v zadrugo po zgledu Učiteljske samopomoči. Ker banska uprava izpremenjenih pravil ni potrdila, se je moralo zgoditi to leto dni prej.

Na izrednem občnem zboru, ki se je vršil 10. julija 1932., se je društvo Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic v Ljubljani prostovoljno razšlo. Isti dan pa se je ustanovila Samopomoč učiteljskih otrok, reg. z. z. o. z. v Ljubljani, ki zasleduje iste cilje kakor likvidirano društvo in ki je po sklepu izrednega občnega zbora prevzela tudi vso njegovo imovino. Dosedanji plačniki postanejo njeni zadržniki, čim ugodijo formalnostim in podpišejo pristopno izjavo. Za vse zadrž-

nike, čijih otroci so bili doslej člani društva Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic v Ljubljani, plača deleže in pristopnino zadruga sama iz premoženja, ki ga je prevzela od likvidiranega društva.

Samopomoč učiteljskih otrok reg. z. z. o. z. šteje sedaj 117 zadržnikov in ima 208 zavarovancev. Posmrtnina oz. odpravnina bi znašala danes 2080 Din. Odpravnino izplačuje zadruga po izpolnjenem 21. letu starosti zavarovancu samemu in je torej nekaka dota, ki bi je sicer učitelj v današnjih prilikah svojemu otroku ne mogel dati. Čim več bo zavarovancev, tem višji bo znesek odpravnine oziroma posmrtnine. Višina zavisi torej od nas samih.

Če član umrje, zavarovani otrok pa nima drugega plačnika in ne lastnega premoženja, se mu izplača izjemoma ob polnoletnosti odpravnina, kakršno bi dobil na dan, ko prenehajo članski prispevki. V redno število zavarovancev ni štet in dediči nimajo pravice na podporo. Ako pa so se plačevali članski prispevki po članovi smrti iz otrokove imovine, pripada posmrtnina otrokovim dedičem.

Člani zadruga postanejo lahko starši, varuhi ali redniki učiteljskih otrok, zavarujejo pa lahko otroke ali varovance od spolnega tretjega do desetega leta. Prehodnih ugodnosti glede zavarovanja otrok, ki so prekorčili deseto leto starosti, nova zadruga nima. Član zadruga podpiše in vplača en sam delež in to brez ozira na to, koliko zavarovancev je prijavil. Zadržni delež znaša 10 Din. Jamstvo je enkratno.

Dočim so plačevali člani razpuščenega društva Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic redne mesečne prispevke po 10 Din in sta bili odpravnina in posmrtnina fiksno določeni, je uveden pri zadrugi Samopomoč učiteljskih otrok isti način plačevanja kot pri Učiteljski samopomoči, s čimer se izpreminja višina podpore od slučaja do slučaja in doseže zato brez nevarnosti za obstoj zadruga poljubno visoko vsoto. Ravno radi te svoje prožnosti se je ta sistem plačevanja pri sličnih ustanovah tako sijajno obnesel. V primeru smrti ali doživetja polnoletnosti zavarovanca plača vsak zadržnik prispevek za prihodnji slučaj smrti ali polnoletnosti. Prispevek, ki se plača za prvi slučaj pri sprejemu v zadrugo, znaša 10 Din za vsakega zavarovanca, ki ga je prijavil zadržnik. Član z dvema oz. tremi zavarovanci plača torej 20 Din oz. 30 Din. Dajatve so torej neprimerno manjše kot v bivšem društvu. Smrtni primeri bodo jako redki in bo treba plačevati v pretežni večini le za doživetje.

Letni upravni stroški znašajo za vsakega zavarovanca 10 Din. Ob pristopu v zadrugo je treba plačati tudi pristopnino, ki se ravna po starosti zavarovanca in sicer znaša: za 3. in 4. leto starosti 10 Din, za 5. in 6. leto 15 Din, za 7. in 8. leto 30 Din, za 9. in 10. leto 50 Din.

Rezervni sklad se snuje iz čistega bilančnega dobička in služi za kritje eventualnih izrednih izgub, ki bi jih ne mogel kriti dohodek tekočega poslovnega leta. Med člane se ne sme deliti v nobenem slučaju.

Da more zadruga izpolnjevati svoje dolžnosti in točno nakazovati posmrtnine oziroma odpravnine, četudi se slučaj hitro ponavljajo, obstoja rezervni fond za podpore. Tvori se iz preplačil članov, iz daril ter podpor. Poleg tega je dolžan vsak član plačati vanj s prvimi letnim plačilom znesek 5 Din za vsakega zavarovanca.

S tem je v kratkih obrisih podano vse, kar naj ve vsak učitelj o naši najmlajši, našim otrokom namenjeni zadrugi. Ako se bomo pravilno zavedali njenega pomena in svojih dolžnosti do otrok, bo vrasla in zcvetela v močno stanovsko socialno ustanovo, s čimer se bo izpolnilo pričakovanje njenih ustanoviteljev.

—mk—

Pregled o dosedanjem delu pri šolskem radiu.

Po predavanju g. prof. L. Andrèea.

Šolski radio je še mlada ustanova. V aprilu l. l. je naročila kr. banska uprava Jugoslovanskemu učiteljskemu združenju — sekciji za dravsko banovino v Ljubljani, naj uvede šolski radio v vse šole naše banovine. — Pobudo za to odredbo je dala postaja Radio-Ljubljana, ki je obljubila, da bo brezplačno oddajala prireditve šolskega radia.

Pri sekciji se je sestavil poseben odbor, ki je prevzel nalogo, da uresniči pri nas šolski radio. V odboru je zastopana kr. banska uprava, domača postaja ter osnovna, meščanska in srednja šola.

Odbor je imel 23. maja l. l. svojo prvo sejo in je pričel takoj s predpripravi za uvedbo šolskega radia.

Delovanje odbora je kr. banska uprava zelo olajšala, sploh omogočila, ker mu je kljub vladajoči krizi v lanskem kakor v letošnjem letu velikodušno nakazala primerne denarne zneske.

Naš šolski radio je tako urejen, da honorira kr. banska uprava njegove prireditve,

odbor jih vodi in domača postaja jih brezplačno oddaja. — Pri našem šolskem radiu so torej trije odločujoči činitelji, namreč kr. banska uprava, naša oddajna postaja in naš odbor ozir. sekcija.

Kako je vršil odbor svoj nalog, obširno opisuje naša tajnica v članku »Bilanca našega šolskega radia po prvem letu obstoja«, katero poročilo je prinesla »Prosveta«, glasilo JUU — sekcija Ljubljana.

Iz tega članka povzamem najvažnejše:

Odbor je imel vsega skupaj 11 sej. Na prvih sejah je sestavil prvašne pole, ki jih je kr. banska uprava razposlala vsem šolam v banovini. Nato sestavljena statistika je pokazala, da je imelo lansko jesen 40 šol lastne radio-aparate in sicer 27 osnovnih, 10 meščanskih in strokovnih in 3 srednje šole. 50 šolskih upraviteljev pa je dajalo svoje aparate šolam na razpolago. Statistika je bila torej prav ugodna.

V propagandne namene, da se opozori kar največ učiteljev na šolski radio, so izdali

naši odborniki več člankov v Prosveti, Potopniku in Učiteljskem tovarišu, kjer je nastala za šolski radio celotna rubrika.

Po naročilu našega odbora je spisal prof. Niko Kuret brošuro »Šolski radio« in jaz sem iz esperanta prosto prevedel knjigo »Sedaj vem, kaj je radio«. Kuretova brošura razlaga bistvo šolskega radia in njegovo organizacijo ter opisuje njegov razvoj v tujih državah in njegove možnosti pri nas. Moja knjiga obravnava uvod v radiotehniko. To delo je bilo do sedaj prevedeno že v 11 evropskih jezikov.

V lanskih počitnicah se je vršil v Ljubljani in Mariboru radio-tečaj za učiteljstvo. Oba tečaja sta imela skupaj 80 udeležencev, tako da je statistika izkazala že 420 učiteljev radio-amaterjev.

Pri tako ugodnih pogojih ni odbor več okleval in je prišel v jeseni s svojimi prireditvami. Prva oddaja je bila 3. novembra t. l.

Vsak začetek je težak. To velja tudi za naše prireditve. Bile so dobre, bile so pa tudi slabe, vendar je bilo po mojem mnenju dobič več ko slabih. Vse prireditve so bile bolj ali manj poskusne, nikakor pa ne zgolj slučajne, saj smo se pri sestavljanju programov ozirali na letne čase, važne obletnice in vse šolske proslave. Priznavam, da se nismo držali učnih načrtov, saj v začetku to tudi ni bilo mogoče, marveč smo razpisali naslove za naše oddaje, ki so jih posamezni učitelji izdelali in predvajali; kasneje pa smo pozvali učiteljstvo, da se je s primernim gradivom samo prijavilo. Tako smo lažje dobili predavatelje. Vseh prijavljenih naslovov nismo sprejeli, temveč samo one, ki so bili v skladu z namenom šolskega radia, t. j., da so nudili nekaj, česar ni mogel podati učencem učitelj sam. Število dobrih predavateljev je redno raslo. Želimo, da bi se še bolj povečalo, da ne bomo v zadregi, kadar nam bodo sredstva dopuščala, da poskočimo s številom oddaj na teden.

Šolski radio je priredil letos 61 prireditev in sicer:

šolskih proslav	6
vzgojnih predavanj	7
prirodopisnih	13
tehničnih	6
domovinoznanskih	6
jezikovnih	4
potopisnih	4
zgodovinskih	2
dramatičnih prireditev	3
glasbenih	3
nabožnih	2 in
različnih	5 - skupaj

paj 61 prireditev, ki so se predvajale kot akademije, koncerti, predavanja, dialogi, reportaže in slušne slike — Vidimo, da je bil program po vsebini in obliki zelo raznovrsten ter je gotovo razširil obzorje učencev in poživljal pouk, saj so take oddaje za šole nekaj nenavadnega in zato posebno zanimive. — Če se torej naše prireditve niso približale bistvu šolskega radia, so bile vsaj vzpodbudne in zanimive.

1. februarja smo uvedli 10-minutna poročila za mladino. Oddajajo se pri vsaki naši prireditvi razven proslav in koncertov. Ta poročila so se mladini zelo priljubila in bi jih težko zopet pogrešala. Obsegajo same aktualne zadeve, ki zanimajo mladino.

Statistiko smo letos izpopolnili na podlagi okrožnice, ki jo je poslala kr. banska uprava vsem šolam. Sedanja statistika izkazuje 66 šol, ki imajo lastne radio-aparate, in našteje okroglo 250 šolskih upraviteljev, ki dajo svoje aparate šolam na razpolago. Radio-aparate ima 40 osnovnih šol, 14 meščanskih in strokovnih ter 3 srednje šole. To je lep prirastek od lanskega leta, saj se je število šolskih aparatov zvečalo za eno tretjino in ima petkrat več šolskih upraviteljev radio-aparate ko lansko jesen.

Odbor je v eni zadnjih sej, opiraje se na statistične podatke, sklenil, da bo oddajal v

POZOR!

Učiteljstvu mariborskega okrožja!

**Knjigarna
Učiteljske tiskarne v Ljubljani**

je otvorila v začetku julija

v Mariboru

v Gornji Gosposki ulici št. 44

svojo podružnico

Pozivamo učiteljstvo, da prečita zadevno okrožnico, ki so jo te dni urejele vse šole mariborskega okrožja

Splošne vesti.

— **Učni načrti za srednje in osnovne šole.** V torek 20. t. m. se je sestal na sejo glavni prosvetni svet ministrstva prosvete v Beogradu, ki je razpravljal o novih učnih načrtih za srednje in osnovne šole. Iz dravske banovine sta na sejo odpotovala načelnik prosvetnega oddelka banske uprave gospod Josip Mazi in gospod Ivan Dimnik, predsednik sekcije JUU za dravsko banovino.

— **Redno plačevanje članarine** svojim društvom je najboljši dokaz zavednega in poštenega članstva. Odlašanje povzroča od dne do dne večje zastanke, ki jih člani le s težavo poravnajo. Na prvem rednem zborovanju naj napravijo vsa društva točen načrt za plačevanje članarine, ki ga naj člani in društveni blagajniki točno izvajajo. Blagajniki sreskih društev naj sproti nakazujejo vplačano članarino sekciji, da ne bo nepotrebnih zastankov.

— **Za »Popotnika«**, ki je naše edino pedagoško glasilo in ga morajo imeti po odredbi ministrstva prosvete vse šole, je veliko zastankov na članarini. Vse šolske upravitelje naprošamo, naj poskrbe, da bodo kmalu plačani zastanki, da bo mogel list nemoteno izhajati in vršiti v polnem obsegu svojo nalogo.

— **Reklamacije** glede dostavljanja »Učiteljskega tovariša« in »Popotnika« naslavljajte vedno na upravo, ne na uredništvo.

— **Ljudevit Stiasny sedemdesetletnik.** Šolski nadzornik v p. Ljudevit Stiasny praznuje te dni sedemdesetletnico. Zaslužnemu šolniku in iskrenemu tovarišu, ki je posvetil vse svoje bogato znanje napredku šole in podvigu učiteljstva, iskreno čestitamo z željo, da bi še dolgo vrsto let užival krepak in čil zasluženi pokoj. O njegovem delu na šolskem in prosvetnem polju bomo še poročali.

— **Za Slovensko šolsko Matico.** Odbor Slov. šolske Maticе bi rad, da pride letošnji književni dar naročnikom v roke že tam kje okrog Božiča, ker je zima najprikladnejši čas za branje. Zato je del rokopisov že v strojih Učiteljske tiskarne. Toda ali bo v istini mogoče razpošiljati knjige za Božič, to zavisí sedaj največ od — naročnine. Do danes je ni še skoro nič vplačane, a književna naklada se v tiskarni ne more določiti, dokler odbor točno ne ve za število naročnikov. To je torej sila pereč problem! Za letošnje prejmejo naročniki troje knjig. Ena bo Pedagoški Zbornik,

ki prinaša to leto razprave o velikih pedagoških, oziroma vzgojevalcih človeštva (Komensky: Tristoletnica Velike didaktike, Kerschensky: Goethe: Stoletnica smrti, Slomšek: Sedemdesetletnica smrti, dr. Bezjak), ki so vse živo aktualno in tudi razumljivo pisane. Dalje precej obširna Psihologija (spisal prof. Ozvald), ki je tako zasnovana, da bo učitelju in učiteljici pomagala konkretno razumevati dečka in deklico pa tudi človeka izven šole, kolikor je eden in drug individualna celota in tudi kolikor je člen v verigi sedanje jako zapletene kulture. In slednjič študija o Goethejevi »Pedagoški provinciji«, v kateri ta sekularni duh že pred več ko sto leti povsem moderno razmišlja o »novi« šoli. Odbor je storil, kar je le mogel. Prosimo pa tudi gg. poverjenike in naročnike, naj poskrbe, da naš blagajnik čim prej, a najkasneje do Vseh svetnikov prejme naročnino (po 30 Din). Pa porečes morda, ljubi tovariši ali tovarišica, da je sedaj trda za gotovino in da je tudi 30 Din že »denar«. Je res, kdo izmed nas šolnikov bi tega ne čutil na lastni koži! Ali uvažujta, to prosí odbor, da Vama je v teh hudih časih, ki nas vse tarejo, vendarle najvernejši in tudi najdobrohotnejši drug še — knjiga, ki bi Vaju hotela bodriti in voditi. Zato ji omo-gočita s svojim brezdvomno pritriganim prispevkom, da — zagleda beli dan! Edina moč, ki v takih stiskah, kakor so današnje, kaj zaleže, je samopomoč. Naj bi za to uvidevanje našega učitelja in učiteljice ne hvalil samo Učiteljski dom, ampak tudi — Slovenska šolska Matica. — Odbor SSM.

— **Nove odredbe glede kolkovanja računov, objav in čekov.** Kakor znano, je bilo kolkovati račune trgovcev in obrtnikov doslej z 10 parami, če so se glasili samo na 100 Din; če so se glasili na vsote preko 100 Din, jih je bilo kolkovati z 20 parami. S 1. septembrom t. l. je pa stopil v veljavo novi taksoni zakon tudi glede računov trgovcev in obrtnikov ter je kolkovati od tega dne naprej te račune neglede na to, ali se glase na vsote preko 100 Din ali na manj, vsakega s kolkom za 25 par. Prodajalci kolkov morajo skrbeti, da imajo s 1. septembrom pričenši tudi te kolke v zalogi. Pri računih trgovcev in obrtnikov znaša kazen 50 kratni znesek neplačane pristojbine, torej je posebno paziti, da se taki računi prav kolkujejo. Na reklamne objave, kakršne se pripleplajo na hiše, na okna itd., je znašala takša dozdaj tudi samo 10 par; od 1. septembra t. l. je povišana tudi ta taksa na 25 par. Kazen znaša tu 10 kratni znesek neplačane pristojbine, torej je tudi pri takih objavah paziti, da se pilepi nanje kolek za 25 par ter se čezenj ali piše ali pa pritisne štampljka. Čeke na izplačila pri Poštni hranilnici je prav tako kolkovati od 1. septembra t. l. dalje vsakega s 25 parami. Ker je tiskan dozdaj na njih samo kolek za 10 par, je pilepiti na ček še dopolnilni kolek v znesku 15 par, oziroma 20 par, ker kolek po 15 par ni v zalogi. Pisati ni čez ta dopolnilni kolek ničesar, ker ga bo uničila poštna hranilnica sama s svojo lastno štampljko.

— **Na željo staršev** se bo vršil tudi letos pod okriljem Francoskega inštituta v Ljubljani mladinski francoski tečaj, kjer se bo poučevala francoska konverzacija in osnovni pojmi slovnice. Namenjen je v prvi vrsti učencem, ki mislijo vstopiti pozneje v gimnazijo, kjer dela v prvem razredu baš francosčina največ težav, ker se učitelj zaradi velikega števila dijakov ne more baviti z vsakim posebej tako, kakor je to v začetku franc. pouka posebno potrebno. Tečaj se bo vršil za dečke od torkih in četrtih od 3.—4. pop. v razredu deške vadnice na Resljevi cesti, vodil ga bo prof. dr. Novak. Pouk se je pričel v torek 20. septembra. Vpisnina, obenem članarina za september je 10 Din, nato po 30 dinarjev mesečno neglede na praznike, plačljiva začetkom vsakega meseca. Število učencev je omejeno, zato se je javiti pravočasno.

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne!

L I S T E K

† Fran Megla.

Prijatelju in tovarišu v spomin.

Ko smo Te, dragi prijatelj, spremljali dne 13. septembra t. l. v veliki družbi domačinov, znancev, prijateljev in tovarišev Tvojih iz vseh krajev tje gor na mirni hribček pri Sv. Lenartu k večnemu počitku, mi je uhajal spomin daleč nazaj v ono dobo, ko sva se pred okroglo 50 leti šolala v Mariboru. Nisva bila sicer v enem in istem razredu, ker si bil Ti 3 leta pred menoj, a združena sva bila v dijaškem društvu »Zborček«. To je bilo tajno društvo, torej brez potrjenih pravil, kjer smo se mladi učiteljskičniki navduševali za narodne ideje ter skušali nadomestiti v maternem jeziku to, kar se je na zavodu takrat glede gojitve slovenščine zanemarjalo.

Petdeset let je od one dobe, torej pol stoletja, a živo se še spominjam besed, katere si, dragi pokojnik, povodoma nekega predavanja v »Zborčku« izrekel. Učitelj bodi z ljudstvom, a ne nad ljudstvom, ako hoče, da bo njegovo delo v šoli in izven šole imelo uspeh! Učitelj bodi z ljudstvom! To Ti je bila deviza, to Ti je bilo geslo, katerega si se ves čas svojega dolgoletnega službovanja kot učitelj držal. Povsod, bodisi pri Sv. Tomažu, pri Sv. Bolfenku na Kogu, pri Sv. Janžu, v Svetinjah in pri Sv. Lenartu, v svojem rojstnem kraju, si bil vedno z ljudstvom in ne nad njim, zato Ti je ljudstvo tudi zaupalo, zato Te je tudi ljubilo.

Spominjam se tukaj samo Sv. Bolfenka, kjer si, dragi pokojnik, pri odnottnem ljudstvu se dandanašnji v tako dobrem in hvaležnem spominu, da je tamkajšnja — sedaj že tretja generacija — prenesla to ljubezen in zaupanje na Tvojega sina Milana, ki je pred par leti tamkaj služboval in se je prebivalstvo na mah na njega privadilo in se ob slovesu težko ločilo od njega.

Prav ob njegovi 70-letnici ga je zrušila smrt. Spet se je razredčila vrsta stare garde, ki ji je bila narodnost stožer vsega hotenja in delovanja. Ker pokojni svojega prepričanja ni skrival pred nikomer, ker je smatral za svojo učiteljsko dolžnost, da vkljub vsemu orientira prebivalstvo svojega šolskega okoliša proti jugovzhodu, zato ni čuda, da je ob izbruhu vojne romal uklenjen v Gradec. Avstrijska justica je iskala mrzlično svoje žrte in našla jo je v učitelju-idealistu, ki je bil prenaiven, da bi se znal izviti iz strašnih krepelj. Obsodil so ga na štirinajst mesecev. Skrb za ljubljeno in mnogoštevilno rodino, ki je ostala brez rednika, bi ga ubila, da ni našel uteh v elitni družbi sotrpinov, o katerih je govoril vsekdar z največjim ponosom.

Pokojni je bil tipičen intelektualce preteklega stoletja. Razpolagal je z naravnost ogromnim znanjem. Njegova gostoljubna hiša je zbrala prav pogosto vesel krog mlade inteligence, ki je pod njegovim vodstvom razpravljala o vsem mogočem. Če je debata postala preburna, je poznal dva preizkušena recepta. Ali je segel v svojo bogato založeno knjižnico, s priznano avtoriteto zaključil razpravo, ali pa je kot strasten ljubitelj petja napeljal prekipevalno bojevitost v mirno vodo sladke muzike.

Kot učitelj je bil rojen metodik. S prenapolnjenimi razredi je dosegel odlične uspehe. Celo pokojni Končnik se je divil njegovi didaktiki in sodelovanju slahernega učenca v razredu, ki je štel 80 glav.

Svojem je bil skrben oče in pri vsej svoji miselni bojevitosti neizmerno mehkega srca. Največja uteha v dneih bolezní mu je bilo njegovih devet vnukov in vnukinj ter zavest, da se je njegovo življenjsko delo zrcnilo v gospodarskem in kulturnem napredku ljubljenskega šolskega okoliša Sv. Lenart pri Veliki Nedelji.

Na prelepem griču, kjer leži pokopališče, se je strnilo okrog groba poleg ogromne množice domačinov učiteljstvo ormoškega okraja. Ko so se razlegali preko naših goric zadnji akordi poslovilne pesmi, ko so nežne roke nametale cvetja grobu do vrha, tedaj so pričale solze na obrazih mož in žena — njegovih bivših šolarjev — in na obrazih tovarišev: Umrl je mož! Ko smo se vračali vsak v svoj kraj, nam je tožno misel sladila zavest: Tovarišstvo vendar ni prazna beseda!

Dragi tovariši! Nad 20 let si služboval v svojem rojstnem kraju. Poznal si svoje ljudstvo in ljudstvo je poznalo Tebe. Tukaj med ožimi svojimi rojaki boš užival večni mir. Uverjen sem, da se bo ob obisku njive božje vsak bivši Tvojih učencev rad pomudil pri Tvoji gomili in se spomnil s hvalečnim srcem, da si mu bil dobrohoteč učitelj.

Počivaj, dragi prijatelj in tovariš, v miru po težki življenjski borbi!

A Kosi. — X.

V našem domu.

Po desetletnem, smotrenem in poštenem vrednotenju delu, skrbnem zbiranju in dobrem gospodarstvu je dobilo naše učiteljstvo za svojo deco prvi »Učiteljski dom« v dravski banovini.

Ze dolgo sem iskal prilike, da obiščem svoje severne tovariše in prijatelje, da mi pokažejo sad svojega truda in žrtev, svoj dom, ki naj ne bo dom samo deci učiteljevih otrok, ampak dom in ognjišče vseh tovarišev iz dravske banovine, posebno pa onih od severne meje.

Uverjen sem bil, da so naši gospodarni tovariši napravili nekaj dovršenega in lepega, reči pa moram, da sem bil prijetno iznenađen, ko sem zagledal ta prvi učiteljski dom. Nošel sem mnogo več, kakor sem pričakoval.

Na lepi Kozarjevi ulici, z razgledom na temno Pohorje proti jugu in na bližnje vinograde gorice proti severu se dviga v skupini vil lepi »Učiteljski dom«, obdan s sočnim zelenjem prostornega vrta.

Po pristrnem pozdravu s tovarišem upravitnikom in njegovo ljubeznivo gospo, našo gospodinj, sem začutil takoj pri vstopu ono domačnost, ki jo pogrešamo skoraj v vseh domovih.

Tu ni onih dolgih praznih koridorov z vrsto vrat, ki spominjajo na hotele in prenočišča. To je dom, saj seva iz vseh kotov, s stopnišča, iz vse arhitekture, prava domačnost. Tu je naša deca kakor doma.

V prijazni učilnici so pri delu in učenju naši otroci. Najmlajši, ki ga malo muči domotožje, se je zatekel h gospodinj - materi v kuhinjo, da se pri njej potolaži.

— Opozarjamo na današnje priloge največje jugoslovenske tovarne volnenih izdelkov Vlada Teokarović & komp., Paračin, katera je otvorila svojo detailno prodajalno v Ljubljani, Gradišče 4.

— II. kongres Učiteljskega ferijalnega saveza. V mesecu avgustu se je vršil ob priliki letovanja jugoslovenskega ferijalnega učitelstva v koloniji v Velaluki II. kongres UFS. Glavni poverjenik in poverjenik za dravsko banovino tov. Mrovlje Slavko je po otvoritvi kongresa predlagal vdanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Aleksandru in ministrstvu prosvete, kar je bilo z navdušenjem sprejeto. V svojem poročilu je uvodoma omenil, da bi se moral vršiti letos jubilarni kongres po sklepu I. kongresa, ker obstoja ferijalna ideja že deset let med jugoslovenskim učitelstvom. Radi sodobne krize predlaga, da bi se vršil po sklepu »Upr. odb.« jubilarni kongres 1. 1934. V svojem poročilu je nadalje omenil, da je poleg pet uspešnih ekskurzij po naši državi in v ČSR letovalo ob najugodnejših finančnih pogojih preko 300 jugoslovenskih učiteljev na našem Jadranu. V bližnjem času namerava »Glavno pov.« urediti drugo kolonijo v Sloveniji (Rogaška Slatina, Kamnik) poleg obstoječe kolonije na Jadranu. — Iz poročila »Nadzornega odbora«, ki ga je podal tovariš Smeh Leopold, je razvidno, da znaša celokupni promet preko 100.000 Din in da znaša vrednost inventarja ca. 22.000 Din in pri tem upoštevajoč, da Upravni odbor UFS ni prejel od nikoder nikake finančne podpore. Predlaga »Glavnemu poverjeništvu« absolutorijo za vestno delo, kar je bilo enoglasno sprejeto. Kongres pa je izrekel glavnemu poverjeniku in ustanovitelju UFS tov. Slavku Mrovlju še posebno zahvalo za njegovo požrtvovalno in uspešno idealno delo. Po poročilih banovinskih poverjenikov so bila sprejeta nova pravila, po katerih je bilo predlagano za organizacijo ime: »Jugoslovensko ferijalno letovišče učiteljev osnovnih in meščanskih šol«. Po sprejetju pravilnika je bil enoglasno izvoljen za glavnega poverjenika in za poverjenika dravske banovine tov. Slavko Mrovlje, za savsko banovino tov. Jurkovič, za zetsko tov. Gvozdenovič, za vardarsko in moravsko tov. Vukašinovič, za drinsko tov. Čelikovič, za dunavsko banovino in mesto Beograd tov. Atanackovič, za vrbasko in primorsko banovino je opolnomočil kongres glavnega poverjenika, da imenuje poverjenika. Po volitvah v »Nadzorni odbor« in po slučajnostih je glavni poverjenik zaključil lepo uspešni II. kongres, pozivajoč članstvo, da naj bo še bolj trdna opora »Glavnemu poverjeništvu« pri njegovem idealnem delu med jugoslovenskim učitelstvom!

Resolucije udeležnikov telovadnega tečaja v Crikvenici.

1

Podpisani učitelji(ice) iz vse kraljevine Jugoslavije, udeležniki I. učiteljskega ferijalnega tečaja iz predmeta telesne vzgoje po sokolskem sistemu v Crikvenici od 1. do 28. avgusta 1932. predlagajo sledečo

resolucijo:

Z zakonom o narodnih šolah od 5. avgusta 1929. predvideno je, da se na osnovnih šolah poučuje kot 14. predmet učnega načrta telovadba po sokolskem sistemu. Ker učitelji narodnih šol nimajo dovoljne pripravljenosti za ta predmet, a z naredbo ministrstva prosvete se odreja sodelovanje v sokolskih edinicah, zlasti v naraščajočih in prosvetnih odsekih, je zato priredilo Jugoslovensko učiteljsko združenje (sekcija za Savsko banovino) ta prvi tečaj z namenom, da se učitelji v tem predmetu pripravijo za izpeljavo fizične vzgoje po sokolskem sistemu v šoli in izven šole. Udeležniki tega tečaja so uvideli veliko važnost in korist tega tečaja ter zaradi tega predlagajo:

1) Da se tečajji takega značaja obdrže na večjih mestih naše domovine vsako leto v čim večjem številu tako, da bi se teh tečajev čim preje udeležil večji del učitelstva.

Kakor sem bil prijetno presenečen že ob prvih vtisih tega prijaznega doma, tako se mi je vsililo nehotno vprašanje, zakaj ni bilo več pripravljenih. Morda je iskati nekaj vzrokov v tem, ker je bil odprt skoraj tik pred začetkom šolskega leta, ko so si mnogi preskrbeli že drugod preskrbo. Vendar se nisem mogel povsem ubraniti misli, da je tu zopet ono staro nezaupanje v samega sebe, svojo lastno moč. Če bi bil ta dom, ta resnično lepi dom v drugih rokah, pa naj bi bilo v katerihkoli, bil bi danes prenatrpan. Ker je naš, samo naš, učiteljski, je treba seveda premislekov, izgovorov, morda dvomov in kajpada nezaupanja. Pri nas je že tako, vsem prej zaupamo, kakor samim sebi. Koliko časa bo še treba, da bo vera v nas same dovolj jaka?

Razmotrivajoč ta vprašanja sem si oglel dom prijazne spalnice, lično kopalnico z bazenom, prostorno svetlo kuhinjo, lepo urejene prostore s pralnico, napravo za centralno kurjavo, stanovanje za hišnika itd. Vse solidno, snažno in prikladno.

Za hišo ureja tovariš upravnik zelenjadni vrt in prostorno igrišče - telovadišče, pri katerem je pokrita lopa, kjer se bo naša deca lahko zbirala tudi v slabem vremenu pri igrah na prostem.

Cas je potekal urno. Na pragu se pojavi gospodinja-mama in pokliče družinico h kosilu.

V luksurijsni jedilnici, ki je le s širokimi steklenimi vrati oddeljena od učilnice, smo se zbrali stari in mladi kakor doma okrog lepo pogrnjenih miz.

Zopet kakor doma. Starejši se poslužujejo dobrot sami, strežbo drug drugemu, da se navadijo lepega vedenja in uslužnosti pri mizi. Mlajšim pomaga in streže »mama« in nje-

2) Da naj taki tečajji trajajo najmanj dva meseca, a prireajo naj se preko celega leta, ter da bodo pod protektoratom ministrstva telesne vzgoje, a z odobrenjem ministrstva prosvete.

3) Tečajje naj vodijo učitelji-strokovnjaki, ki dobro poznajo potrebe telesne vzgoje in delo v šoli in izven šole. Naše mišljenje je, da za take tečaje odgovarja brat, šolski nadzornik in tovariš Dušan H. Bogunović, učitelj telovadbe na učiteljsku v Zagrebu.

4) Da naj ta državna oblast pripomoč za take tečaje in to:

a) honorar učiteljem;

b) dopust pred prihodom, za čas tečaja in po tečaju.

5) Da naj se ne omeji starost pri sprejemu v take tečaje, ker morajo ta predmet poučevati vsi učitelji — brez ozira na starost.

6) Zeleti je, da se tečajji take vrste zaključujejo z izpitom pod predsedništvom odposlanca-strokovnjaka ministrstva za telesno vzgojo in da se dobe spričevala z ocenami.

7) Da se učiteljem, ki dokončajo take tečaje da prednost, da bodo učitelji telovadbe na meščanskih in sličnih šolah, ker imajo strokovno znanje pridobljeno na takih tečajjih; a pedagoška sposobnost omogočuje boljši uspeh onih, ki prihajajo iz drugih stanov, a brez pedagoške sposobnosti.

To resolucijo predajamo JUU, sekcija za Savsko banovino s prošnjo, da jo preko glavnega odbora izroči ministrstvu prosvete in ministrstvu za telesno vzgojo.

V Crikvenici, dne 29. avgusta 1932.

Šlibar Olga, Ljubljana, Stari trg 21

Manufaktura vseh vrst po znižani ceni. Izrabite priliko!

Osebné zadeve.

—i S kraljevim ukazom so imenovani:

1. Bantan Ana iz Rakovca za učiteljico v Spitalu. 2. Berden Franc iz Novega mesta za učitelja v Zgornji Šiški. 3. Berlan Julija iz Trebnjega za učiteljico v Dolnjem Logatcu. 4. Bernetič Valerija iz Čateža za učiteljico v Brežicah. 5. Cirkelbah Viljem iz Trebnjega za učitelja v Primskovu. 6. Čander Martin iz Dola za učitelja v Hrastniku. 7. Črnič Slavko iz Stopre za učitelja v Storah. 8. Est-Delac Mara iz Zgornje Šiške za učiteljico v Ljubljani VI. m. 9. Gornik Alojzija iz St. Ilje za učiteljico v Mozirju. 10. Kuralt Antonija iz Predvorja za učiteljico v Križah. 11. Lampret Fortunat iz Borovnice za učitelja v Ljubljani s tem, da vrši službo pri prosvetnem oddelku kralj. banske uprave dravske banovine. 12. Lendovšek Ljuba iz Zagorja za učiteljico v Škofji Loki. 13. Mervič Jožica iz Ribnice za učiteljico v Novem mestu. 14. Mihler Ivan iz Vrhnike za učitelja v Ljubljani s tem, da vrši posle pri prosvetnem oddelku kralj. banske uprave dravske banovine. 15. Mlekuz Vekoslav iz Viča za učitelja v Ljubljani II. 16. Musar Fran iz Šmarja-Sap za učitelja v Zidanem mostu. 17. Podbršek Alojzija iz Trbovelj za učiteljico v Trbovlje-Vode, dekliska šola. 18. Prelog Matilda iz Murske Sobote za učiteljico v Mariboru, III. deš. šola. 19. Razpotnik Alojzija iz Zidanega mosta za učiteljico pri Sv. Marjeti. 20. Sosič Edvard iz Marjanca za učitelja v Puconcih. 21. Šeme Ana iz Šmarjete za učiteljico v Dolnjem Logatcu. 22. Šerbec Josip iz Mute za učitelja v Črmošnjicah. 23. Troha Elica iz Zavrča za učiteljico v Blagovni. 24. Urbanc Katica iz Stične za učiteljico v Ljubljani, Lihtenturnova šola. 25. Vizjak Ljudmila iz Štekljencev za učiteljico v Litiji. 26. Velikonja Josip iz Spodnje Poljskave za učitelja v Pragerskem. 27. Volčjak Franica iz Peteševca za učiteljico v Hočah. 28. Vrtovec Ciril iz Sv. Je-

na pomočnica. Nič prisiljenega, vse iskreno, kakor doma med svojci.

Po končanem obedu se naši malčki in »študenti« (bila je nedelja) razgovore s tov. upravnikom in »mamo«, kam bodo šli na odidih. »Študentje« se gredo kopat, mlajši na izprehod, eni bodo doma; — oni mali spremi mamo, ki ga je prišla obiskat. Po kratkem odmoru in počitku dobe kopalci s sabo malo, ker se bodo vrnili nekoliko kasneje.

Le še nekaj trenutkov in v dosedaj živahnem domu zavladala mir. Doma ostali se uče, drugi igrajo, stari pa posedimo v obednici in modrujemo, kaj in kako, da bo naš dom, ne le samo dom naših malih, ampak res pravi dom vsega učitelstva, ki se bo zatekalo pod njegovo streho kadarkoli, kakor domov. Zvedel sem, da je pokrenjeno vse, da bodo dobili učitelji za primerno odškodnino v domu prenočišče in hrano.

Menda sem bil prvi deležen prijazne in domače gostoljubnosti našega doma. Kmalu nisem doživel tako prijetnega dneva, kakor je bil moj prvi obisk v prvem domu, ki si ga je postavilo naše učitelstvo. Želel bi le, naj noben tovariš, pa tudi tovarišica ne zamudi lepe prilike, ko se bo mudil v Mariboru, da ne bi obiskal našega prvega doma in naših malih v njem. Prepričan sem, da bo zadovoljen, kakor sem jaz, da se bodo razpršili morebitni pomisleki in predsodki. Začutil bo nujno potrebo, delati na to, da dobi tudi Ljubljana čim prej svoj dom.

Tovariši od severne meje, postavili ste krepak steber k naši vseobči stanovski zgradbi. Prišli ste od idealnih stremeljenj na realna tla in pokazali, kaj zmore vztrajnost, požrtvovalnost in skupnost.

Jaz vam čestitam!

Sk—

derti za učitelja v Loki pri Zidanem mostu. 29. Zega Nikolina iz Dola pri Ljubljani za učiteljico v Škofji Loki. 30. Zolnir Oskar iz Cinkovca za učitelja v Mariboru. 31. Černuš Karel od Sv. Duha za učitelja v Sostrem.

—i Prevedeni so iz pripravniške v IX. skupino: Mate Marija, učiteljica v Sv. Gotardu, Kranjec Ivanka, učiteljica v Vel. Polani in Ponikvar Stanko, učitelj v Zagorju ob Savi.

Učiteljski pravnik.

—§ »Pregled dospelosti poviškov plače in pravice do višje položajne skupine v šolskem letu 1932/33.« je naslov tiskovine, ki naj si jo nabavi vsak neposredni starešina, da bo imel točno evidenco.

—§ »Moji prejemki v šol. letu 1932/33.« je tiskovina, ki naj si jo nabavi vsak tovariš (ica) in jo izpolni ter vpiše prejemke vsak mesec iz plačilnega seznama. Tiskovini se dobita v knjigarnah Učiteljske tiskarne v Ljubljani in Mariboru.

—§ Tovariše predsednike, ki so nakazali znesek za lanske »Pregled dospelosti poviškov«, kakor je to storil logaški tovariš potom sekcije, prosim, naj mi to sporočijo in sicer dan, kdaj se je to zgodilo. — V. G.

—§ Službena doba — ugotovitev. § 274. uradniškega zakona, ki je stopil v veljavo dne 1. aprila 1931., določa v I. odstavku, da morajo predložiti civilni aktivni državni uslužbenci v 4 mesecih, t. j. do 31. julija 1931. po neposrednem starešini v originalu ali overovljenem prepisu vse one dokumente, s katerimi žele spopolniti podatke v centralnem uslužbenem listu glede tega, da bi se jim pripoznal za pokojnino čas, ki se priznava po tem zakonu za pokojnino (§ 116. in 270. ur. z. — glej Roč. Kat. 1932/33. v XI. poglavju, odstavek B, str. 69). Po prej citirani določbi § 274. ur. zak. je bilo torej treba predložiti le dokazila za vpise, ki niso bili še zabeleženi v Uslužb. listih in se nanašajo na prvi vrsti na čas, označen v § 270. ur. z., ker efektivno službovanje je gotovo vsakdo vpisal že ob prvotni sestavi Uslužb. listov.

Uslužbenec, ki so bili dne 1. aprila 1931. v drž. službi, se ne izdajajo nikake rešitve o službeni dobi, ki je vstevna za pokojnino. Ta se določi le v rešenju o odmeri pokojnine na podlagi vpisov v centralnem Uslužb. listu, kajti prej nima službena doba nobenega vpliva za napredovanje z ozirom na določbe §§ 249., 49. in 52. ur. zakona.

Uslužbenec pa, ki stopijo v drž. službo po 1. aprilu 1931., se mora ugotoviti na podlagi predloženih dokazil, kateri prejšnji čas se jim pripoznava po tem zakonu za pokojnino. Če je uslužbenec sprejet v drž. službo z ukazom, se mora ugotoviti čas s posebno rešitvijo, ki se izda hkrati z ukazom, če se pa izda odlok o postavitvi, se mora ugotoviti čas z istim odlokom in to po določbah II. odstavka § 274. urad. zakona. Te določbe pridejo v poštev ob priliki reaktivacij upokojenec, sprejemu v državno službo oseb, ki so podale ostavko, kontraktualcev ter onih, ki imajo ob sprejemu v drž. službo dokazila za vstetje časa, ki je naštet v §§ 113., 116. in 270. ur. zakona.

—§ Navedba očetovega (moževega) imena v prošnjah (in »Izvodih«) za napredovanje je predpisana ter jo je točno izvajati in to v lastnem interesu, kajti prošnje, v katerih ni navedeno očetovo odnosno možovo ime, vračajo nadrejene oblasti v spopolnitev, rešitev vlog se s tem zakasni in na ta način trpi event. škoda oni, ki se ne ravnajo po razpisih in navodilih. — Glede oblike očetovega (moževega) imena opozarjamo na navodila v razpisu kraljevske banske uprave in v Roč. kat. na strani 34 in 59, t. j. da se piše ime v obliki svojilnega pridevnika za priimkom in pred krstnim imenom, pribito torej: »Cvek Ivanov Peter« ali »Pevc Ignacijeva Marija«. Omožene navedejo le sedanji priimek, možovo ime in svoje krstno ime.

»Za čeno, za moža in za otroke —
"Tempo" čvli na otroke —
LJUBLJANA Za gotovino: MARIBOR
Gledališka 4 Selenburgova 4 Slovenska 18

Naša gospodarska organizacija.

5. NOVEMBRA POJDEMO V MARIBOR!

Takrat bo namreč slovesna otvoritev Učiteljskega doma, kateri že obratuje od začetka septembra. Splošna želja namreč je, da ta važen dogodek, ko je učitelstvo v naši banovini dobilo svoj prvi dom, ne gre tiho mimo nas in naše javnosti. Zato je bilo prvotno namenjeno, da se vrši slovesna otvoritev dne 8. oktobra in sicer s skupnim zborovanjem vseh treh mariborskih in sosednjih učiteljskih društev. Na ta zborovanja pa naj bi poslala vsa oddaljena učiteljska društva svoje zastopnike. Zvečer istega dne pa naj bi bil koncert pevskega zbora JUU dravske banovine. Isti dan naj bi bilo odkritje spominske plošče pok. voditelju in uredniku Mihaelu Neratu v Krčevini, kakor tudi odkritje spominske plošče vzornikom in dobrotnikom učitelstva, katerih imena so vklesana v vestibulu Uč. doma.

Ves ta program pa se je preložil na 5. november vsled tehničnih lokalnih prilik. 5., 6. in 7. novembra priredi namreč Maribor razstavo perutnine, sadja in poizkušnjo vina. — Obenem bo tiste dni, v nedeljo, »Beseda« Ipavčeve pevske župe v spomin 70letnice mariborske čitalnice, ki je bila za narodno pre-

bujenje ne samo Maribora, ampak vsega slovesnega slovenskega štajerskega velevažnega pomena. Vsled tega se je preložila torej tudi slovesna otvoritev Uč. doma in našega koncerta na te dni, ko je pričakovati večjega dotoka ljudi tudi od zunaj. Zaprošena je od skupnega prireditvenega odbora tudi četrtinska vožnja po železnici in je mnogo upanja, da jo dobimo. O podrobnostih vseh teh prireditvev bodo itak obširneje poročali dnevniki. Za učitelstvo pa velja deviza: 5. novembra gremo v Maribor.

—g Samopomoč učiteljskih otrok reg. z. z o. zavezo v Ljubljani sprejma zdrave otroke, posinovljence in varovance učiteljev od dopolnjenega 3. do dopolnjenega 10. leta. — Zadruga ima danes 208 zavarovancev. — Posmrtnina znaša 2080 Din. Pišite se danes po pristopnico na naslov: Samopomoč učiteljskih otrok reg. z. z o. zavezo, Ljubljana, Dunajska cesta 17/I. — Njen načelnik je tovariš Lavrič Pavel.

—g Učiteljski dom v Ljubljani. Učitelstvo v Cerknici je darovalo 70 Din. Učiteljice gospodinske šole na Mladiki v Ljubljani po tov. Kumlju 50 Din. Učitelstvo narodne šole v Litiji je poslalo namesto cvetja na grob umrlemu očmu tov. Pirnika 45 Din. Udeleženci zadržno-knjigovodskega tečaja so na poslovnem večeru nabrali 72 Din. Tovariši, tovarišice! Spominjajte se ob vsaki priliki svojih domov! Skrbimo predvsem za svoj stan.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz za čas od 1. 6. do 15. 9. 1932. Članarina: Ptuj, učiteljsko društvo 264 Din; Sv. Lenart v Slov. gorah, učiteljsko društvo 449-90 Din. Delež in pristopnina: 4630 Din. Darila: Učiteljsko društvo Slovenjgradec namesto venca na grob tov. Al. Schechela 100 Din. Neimenovan v Mariboru 150 Din. Simon Vodenik v Kranju 300 Din. Učitelstvo pri Sv. Ani v Slov. gor. namesto venca na grob tovarišice Nade Škerljeve 100 Din. Učitelstvo dekliske osnovne šole v Ptuj 83 Din. Iskrena hvala! — Gospodarska podjetja: zemljevidi 21.392 Din; slika »Bled« 359 Din; grb 200 Din; za opremo penzionata 1952 Din. Tovariši in tovarišice, spominjajte se ob vsaki priliki Učit. doma! — Pristopajte kot zadržni člani!

—g Zemljevid Kamniških planin. Mnogi tovariši (ice) so že pozabili, da je pred leti izdal Učiteljski dom v Ljubljani izvrsten zemljevid »Kamniške planine« z »Ljubljanskim poljem«. Na njem so zaznamovane vse šole kamniškega okraja, prav tako nekaj šol srezov Ljubljanske okolice, Kranja, Litije, Gornjega grada in Dravograda. — Prosvetna oblast je zemljevid priporočila kot izvrstno učilo. Dobite ga za ceno 4 Din pri Učiteljski domu v Ljubljani. Tu lahko dobe šole tudi Ribičičeve »Igrice«, vezane po 12 Din.

—g Ker se ni mogel udeležiti pogreba umrlega tovariša in narodnega mučenika Fr. Megle, je daroval Uč. domu v Mariboru A. Hren znesek 50 Din.

Mladinska matica

VABILO NA SUBSKRIPCIO.

Pred nekaj meseci smo razpisali subskripcijo za Dr. Čermeljevo knjigo o Tesli in razvoju elektrotehnike. Nekatere šole so se odzvale v prav lepejšem številu. Mnoge srednje in meščanske šole pa so prezrele naš razpis. Čas, v katerem je izšel subskripcijski oglas, je bil precej neprimeren za propagando za knjigo. Tik pred počitnicami je bilo, ko so imeli učitelji in učenci, profesorji in študentje polne roke dela in skrbi. Zato ponavljamo subskripcijo.

Knjiga »Tesla in razvoj elektrotehnike« je temeljito delo Dr. Lava Čermelja, znanega strokovnjaka na tem polju. Namenjena je mladini nižjih razredov srednjih, meščanskih in višjih razredov narodnih šol. Iz nje spozna v lahki in umljivi obliki bistvo, svojstva in važnost vsemogočne sile elektrike, ki je podlaga vse sodobne kulture in civilizacije.

Plodove civilizacije uživamo tudi mi in malokdo sluti, da so naša Jugoslovenci v razvoju elektrotehnike presenetljivo uspešno sodelovali.

S ponosom lahko kažemo na delo naših rojakov, posebno pa na delo velikega izumitelja in učenjaka Nikole Tesle.

Ob opisu razvoja elektrotehnike spozna mladina zaslugе Nikole Tesle in drugih naših velikih mož, da se v njej vzbudi in ojači zanimanje za prirodoslovne vede in tehniko in da se v njej utrja zavest, da gre našemu narodu odlično mesto med kulturnimi narodi. Naši duševni velikani kakor Nikola Tesla, ki smo danes priborili to odlično mesto, pa so mladini svetel vzgled na trdi poti k delu in slavi.

Knjiga bo obsegala okrog 130 strani velikega formata, bo tiskana na finejšem papirju in bo imela okoli 60 slik.

Subskripcijska cena za kartonirano izvedo je 26 Din, za vezane 32 Din. Knjižotrska cena pa je določena na 34 in 42 Din. Naročila sprejema do 31. oktobra t. l. Mladinska matica, Ljubljana, Frančiškanska 6.

Mladinska matica.

—mm S 4. seje Mladinske matice. 1. Rok za subskripcijo za Čermeljevo knjigo »Tesla in razvoj elektrotehnike« se določi do konca oktobra t. l. Po en izvod vabil na subskripcijo se razpošlje na vsa ravnateljstva srednjih in meščanskih šol. Vabilo se ponatisne tudi v »Tovarišu«, kjer naj se dela tudi nadalje za knjigo reklama. — 2. Naj se objavi pozneje v »Tovarišu« v mastnem tisku, da je knjiga »Mihec in Jakec« pošla in da izdamo drugo izdajo, če bo dovolj pripravljenec. — 3. Naj se poskrbi za oferte tiskarne za »Miklavžovo noč« v štirih barvah. Priloži naj tudi več vrst papirja.

Katere zvezke bomo uvedli v šolskem letu 1932/33 v naše šole?

Za šolske naloge

zvezke Državne tiskarne po predpisu ministrstva prosvete, ki jih lahko vsakdo naroči v Učiteljski knjigarni v Ljubljani in podružnici Učiteljske knjigarne v Mariboru.

Za domače naloge in vaje

zvezke Učiteljske tiskarne, ki se prodajajo v korist naših Učiteljskih domov.

UČITELJSKA TISKARNA

reg. zadruga z omeji. zavezo

v Ljubljani

Knjiga, ki bi morala biti v vsaki šolski knjižnici, knjiga, ki bi jo moral poznati vsak učitelj, knjiga, ki je prepotrebna za mladino srednjih, meščanskih in višjih razredov narodnih šol, to je Dr. L. Čermeljeva knjiga »Nikola Tesla in razvoj elektrotehnike«. Naročite jo v subskripciji pri Mladinski matici, Ljubljana, Franciščanska ul. 6.

—mm Uprava Mladinske matice je razposlala te dni na vse šole položnice, reklamacijske dopisnice in okrožnice za poverjenike Mladinske matice in prosi učiteljstvo, da začne takoj z nabiranjem naročnikov. Propaganda za »Naš rod« in publikacije naj se ojači posebno na šolah, kjer lani sploh niso imele ali pa so imele le malo naročnikov. Naročnina naj se dopošlje najkasneje do 5. oktobra upravi Mladinske matice v Ljubljani.

Franciščanska ul. 6. — Zaposnela naročila povzročajo zmedo in vsaka zamuda pri listu ima prav tu svoj vzrok.

—mm Ocenio o naših rednih publikacijah sta prinesla tudi »Ženski svet« in »Popotnik«. V »Ženskem svetu« hvali ocenjevalec Janez Rožencvet vse knjige. Najbolj mu ugaja Bevkova knjiga »Lucec išče očeta«. Odveč bi bilo — pravi — hvaliti sanje Bevkovih literarnih vrlin in njegove živahne fantazije. Pisatelj, ki tožijo o brezbriznosti čitateljev, naj opazuje, s kakšnim zanimanjem požirajo otroci in odrasli to Bevkovo povest. O Deržajevi slikanici »Življenje hudobne kavke Katke« pravi, da je veselje otrok. Posrečena se zdi kritika tudi prenovitev »Kresnic«. Navdušen je posebno za prispevke Bevka, Finžgarja, Mrzela, Magajne, Klopčiča, Pahorja in Župančiča, o katerih pravi, da so pravi leposlovni biseri. V splošnem pravi, da je

letošnji knjižni dar Mladinske matice izmed vseh njenih publikacij najboljši. Zanimiv, umetniško veliko vreden in v moralnem oziru neoporečen.

Daljša in najmanj ugodna ocena je izšla seveda kot vselej v našem glasilu, v »Popotniku«. Kritiku ni nič prav povsledi, komaj, da ga je nekoliko zadovoljila Deržajeva slikanica.

Šolski radio.

—r Iz seje odseka za šolski radio. V tekočem šolskem letu bo pričel šolski radio z oddajami dne 4. oktobra. Oddaje bodo vsak torek in petek ob 11. uri 15 minut. K nekaterim predavanjem bomo priobčili razpored, da bo učiteljstvo pripravilo učence na boljše razumevanje oddaj. Tudi v tekočem letu bodo slavnostne oddaje ob naših državnih in narodnih praznikih. Tednik »Radio Ljubljana« bo prinašal redno vesti o našem šolskem radiu. Ker se je prijavi še premalo predavateljev, da bi nam bilo možno sestaviti program za prve 3 mesece, zato bo izšel tozadevni poziv tudi v naših dnevnih listih. Vabimo ponovno učiteljstvo, da se prijavi za oddaje in da nam pošlje tudi svoje prispevke za desetminutna poročila, ki naj vsebujejo važne krajevne dogodke, aktualne novice itd. Ker želimo, da bi bil naš odsek tudi v najožjem stiku z mladino, prosimo, da nam poročajo tudi učenci o svojih utisih pri oddajah in da tudi oni navedejo svoje želje.

Stanovska organizacija JUJ iz društev:

Vabila:

— JUJ SRESKO DRUŠTVO KRŠKO vabi povodom sreske gospodarsko kmetijske razstave v Krškem vse članice in člane na skupščino, ki se vrši v ponedeljek 3. oktobra 1932. ob pol 10. uri v sokolski dvorani v Krškem po sledečem sporedu:

1. Otvoritev.
2. Učni nastop tov. Draga Bitenca.
3. Predavanje g. direktorja dr. Dragotina Lončarja o novodobni šoli.
4. Situacijsko poročilo zastopnika sekcije JUJ v Ljubljani.
5. Poročilo blagajnika in nadzornega odbora.
6. Proračun za l. 1932/33.
7. Poročilo o ban. in drž. skupščini.
8. Slučajnosti.

Tovarišice in tovariši, udeležite se sreske skupščine in razstave v polnem številu. — M. Brezovar, predsednik.

— LITIJSKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO. Izredno važna seja upravnega in nadzornega odbora se bo vršila v sredo 28. t. m. popoldne ob 15.30 po prihodu višnjegorskega vlaka v sobi odsekov na JUJ v Ljubljani v Franciščanski ulici. — Ker želimo soglasnih sklepov je udeležba vseh — častna dolžnost! Župančič - Kovačič.

— JUJ SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO MARIBOR — MESTO ima svoj redni letni občni zbor v četrtek, dne 29. septembra 1932 ob pol 9. uri na l. deški osnovni šoli v Mariboru. Na dnevnem redu so poročila o skupščini in funkcionarjev društva. Obravnavale se bodo društvene in stanovsko-gospodarske zadeve. Pričakujemo polnoštevilno

udeležbo vseh članov društva. Pozivamo pa tudi in prosimo, da se udeležijo prvega občnega zbora tudi nečlanjeni tovariši in tovarišice in pristopijo k društvu. Odbor.

Tujec, v Ljubljano prišedši, obstoj!
Na Aleksandrovo tu pred teboj
v »Daj-Dam« daljno olajšaj si cesto, —
vrnil boš semkaj se često!

DEŽNIKI

L. MIKUŠ

LJUBLJANA

Mestni trg štev. 15

Na malo
Na veliko

Usanovljeno l. 1839.
Telefon št. 2252.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ne samo kot darilo,

temveč v vsakdanji rabi potrebujete; očala, barometre, toplovere, daljnogled, mikroskope, foto-aparate itd., katere kupite najugodnejše pri strokovnjaku

FR. P. ZAJEC, izprašan optik in urar
LJUBLJANA, Stari trg 9

Velika zaloga raznih ur in zlatnine. Ceniki brezplačno.

UČILO ZA CICIBANOV ROD

Izkušnja uči, da smoteno uporabljanje ročnih stavnic olajša abecedarjem učenje čitanja in pisanja, vsled česar dosežejo s tem učilom v krajšem času odlične uspehe v teh predmetih. — »FROMOVE STAVNICE« so uvedene v elementarnih razredih tu- in inozemstva že od l. 1914. — Čitaj: Ante Defranceschi »Radna metoda početnog čitanja i pisanja.« — Cena učilu 12 Din.

DNEVNIK Fromove stavnice izborna nadomestuje tablico; vsebuje 100 listov z vložno podlago in trpežni mapi; je od dece ustvarjena, čedno ohranjena početnica na posebnih čitalnih listih. — Glej: Bregant »Elementarni razred«, Pibrovce »Osnovni razred.« — Cena komadu 5 Din.

Naročilu vzorcev je priložiti znamke v vrednosti označenih zneskov ter po 2 Din za poštino. — Večja naročila naslovite na UGP Maribor-Ljubljana.

Založništvo
»Fromove stavnice«,
p. Pesnica.

Vse muzikalije se dobe v knjigarni Učiteljske tiskarne. Prospekte raznih edicij pošilja na zahtevo brezplačno.

**Gostilna
Ražem**
Ljubljana
na Žabjaku št. 3

Točijo se pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina. — Primorska kuhinja. Vsak četrtek, petek in nedeljo sveže morske ribe

N **BLAGO ZA OBLEKE**
BLAGO ZA PERILO
TRENCH-COAT
A OBROKE

Gg. učitelji 50/0 popusta
Sklicujte se na ta oglas
**MANUFAKTURA
RECORD**
LJUBLJANA, Aleksandrova 8
MARIBOR, Gregorčičeva ul. 20

GALERIJA NAŠIH MOŽ

JE V ZALOGI
KNJIGARNE UČITELJSKE TISKARNE v LJUBLJANI

1. Trubar	6. Stritar	11. Levec	16. Parma
2. Vodnik	7. Jurčič	12. Erjavec	17. Župančič
3. Slomšek	8. Gregorčič	13. Jenko	18. Kersnik
4. Prešeren	9. Aškerc	14. Cankar	19. Maister
5. Levstik	10. Tavčar	15. Gangl	20. Finžgar
			21. Strossmayer

61,5 × 47,5 cm. Slike a Din 10.—
Okrasite z njimi šolske prostore!

Priporočamo trvdke, ki inserirajo v našem glasilu!

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

Specialna delavnica
za popravila in uglaševanje
klavirjev
BAJDE JOSIP
Ljubljana,
Gospodsvetska cesta 12

Avgust Agnola
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 10.
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletna oprema za restavracije, hotele, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. **Luksuzni predmeti.**

ABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA ŠT. 5

Nudimo veliko izbiro angleškega in češkega blaga za gospode in dame. — Krasna izbira v zastorih, posteljne preproge, pregrinjala in odeje. Pliš vzorčast in gladek za divane. — Velike preproge v plišu in linolej. — Belo blago za rjuhe in perilo v poljubnih širjavah. — Žima, perje, puh, kapok od najcenejše do najboljše vrste. **Daje tudi na obroke. — Postrežba točna in solidna.**